

Lovtidende A

2018

Udgivet den 26. september 2018

25. september 2018.

Nr. 1162.

Bekendtgørelse om godkendelse af frie grundskoler, der ønsker statstilskud

I medfør af § 7 a, stk. 3, og § 40 b i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1111 af 30. august 2018, fastsættes efter bemyndigelse:

§ 1. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (styrelsen) behandler ansøgninger efter lovens § 7 a om godkendelse af frie grundskoler, der ønsker at modtage statstilskud, herunder frie grundskoler, hvis tilskud er bortfaldet i medfør af lovens § 21 a, og som ønsker at generhverve retten til tilskud efter lovens § 21 b, 1. pkt.

§ 2. Ved initiativkredsen forstås i denne bekendtgørelse de fysiske personer, som står bag skoleinitiativet. I den udstrækning denne personkreds overstiger 10 personer, forstås ved initiativkredsen de 10 personer, som spiller den vigtigste rolle for skoleinitiativets praktiske gennemførelse.

§ 3. Initiativkredsen, jf. § 2, skal indsende følgende materiale til styrelsen:

- 1) En oversigt over de personer, der udgør initiativkredsen, jf. § 2, 1. pkt., samt en liste over medlemmerne af en eventuel skolekreds og øvrige personer, organisationer, foreninger m.v., der er involveret i skoleinitiativet.
- 2) Referat af det stiftende møde for den nye skole og eventuelle efterfølgende møder.
- 3) Initiativkredsens medlemmers udfyldte erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v., jf. bilag 1.

- 4) Initiativkredsens medlemmers besvarelse af spørgsmål til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet, jf. bilag 2.

Stk. 2. Det er en betingelse for skolens godkendelse, at det i stk. 1 anførte materiale er styrelsen i hænde senest den 15. august året forud for det skoleår, hvor skolen skal begynde, jf. dog § 6, stk. 2.

Stk. 3. Hvis initiativkredsen ændrer sammensætning under styrelsens behandling af en ansøgning om godkendelse, skal tilkomne medlemmer tillige afgive den i stk. 1, nr. 3, nævnte erklæring. Den underskrevne erklæring skal indsendes til styrelsen umiddelbart efter det nye medlems indtræden i initiativkredsen.

§ 4. Initiativkredsen skal i øvrigt indsende det materiale, som styrelsen konkret finder relevant for vurderingen af, om en skole kan godkendes til statstilskud.

§ 5. De afgørelser, som styrelsen træffer efter lovens § 7 a og efter bekendtgørelsen, kan ikke indbringes for undervisningsministeren.

§ 6. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. oktober 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For skoler anmeldt mellem den 1. maj 2018 og den 15. august 2018 skal det i § 3, stk. 1, nævnte materiale være styrelsen i hænde senest den 15. november 2018.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 25. september 2018

BIRGITTE HANSEN
DIREKTØR

/ Jonas Gramkow Barlyng

Bilag 1**Erkæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet m.v.****Fra initiativkredsen vedrørende**

(skolens navn)

[Hvert medlem af initiativkredsen udfylder individuelt skemaet ved at afkrydse i rubrikken til venstre for de udsagn, som vedkommende kan tilslutte sig]

Frihed og folkestyre-kravet, jf. friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.:

Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Uafhængighedskravet, jf. friskolelovens § 5, stk. 2:

Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode /.../.

	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, - at skolen efter sit formål og i hele sit virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, og - at skolen skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse.
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen skal udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder at skolen skal styrke og udvikle elevernes kendskab til og respekt for - religionsfriheden, herunder retten til at vælge, ændre og frafalde en religion og til ikke at have nogen religion, - menings- og ytringsfriheden og - forbuddet mod diskrimination, herunder pga. køn, race, etnisk eller social oprindelse og seksuel orientering.
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen ikke vil beskæftige eller blive ledet eller styret af personer, hvis adfærd i eller uden for arbejdsmæssige sammenhænge er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.

	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen ikke kommer under påvirkning eller afhængighed af personer, foreninger, virksomheder, organisationer, institutioner, stater m.v., hvis adfærd er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.
	Jeg erklærer, at initiativet til denne skole er baseret på, at skolen forbliver uafhængig, herunder ikke fremmer andres interesser på bekostning af skolens, og at skolens midler alene kommer skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.
	Jeg erklærer, at jeg er vidende om, at undervisningsministeren, hvis skolen ikke overholder frihed og folkestyre-kravet eller uafhængighedskravet, kan - tilbageholde tilskud helt eller delvis, - lade tilskud bortfalde helt eller delvis, - kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis eller - træffe afgørelse om, at skolen ikke længere omfattes af lovens regler om frie grundskoler, og at skolen ikke kan modtage tilskud efter loven.

Jeg har læst og forstået ovenstående.

Navn:

Bopæl:

Dato: _____ Underskrift: _____

Friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt. (frihed og folkestyre-kravet)

Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Frihed og folkestyre-kravet omfatter hele skolens virksomhed. Det betyder, at skolen i sin undervisning – og også sin eventuelle modersmålsundervisning – skal sikre, at eleverne lærer og kommer til at respektere, at det danske samfund bygger på en række grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder, f.eks. et forbud mod diskrimination på grund af køn, race eller religion.

Men frihed og folkestyre-kravet vedrører ikke kun selve undervisningen. Frihed og folkestyre-kravet skal også afspejles i skolens samlede faktiske liv og virke, herunder skolens praksis for optagelse og bortvisning af elever, skolens generelle elevinddragelse i og uden for undervisningen, skolens ordensregler og

skolens omgangsformer – herunder mellem elever og lærere, mellem drenge og piger og mellem mandlige og kvindelige ansatte.

Det betyder eksempelvis, at det vil stride mod frihed og folkestyre-kravet, hvis en skole bygger på en grundholdning om, at manden er kvinden overlegen. Det betyder også, at skolen i sin optagelsespraksis ikke må diskriminere på baggrund af køn eller etnisk oprindelse.

Frihed og folkestyrekravet indebærer også, at en skoles bestyrelse, leder, lærere og andre ansatte for at varetage dette hverv eller den stilling troværdigt og tillidsfuldt skal kunne leve op til krav og normer angående frihed og folkestyre, herunder demokratisk dannelse (dekorum-kravet). Ekstremistiske holdninger hos de personer, som sætter rammerne for skolens virksomhed, vil således indgå i vurderingen af, hvorvidt skolen lever op til frihed og folkestyre-kravet.

Sigtet med kravet om, at skolerne skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse, er at markere, at det er skolernes opgave at danne deres elever til engagerede medborgere med lyst og evne til at være aktive i et demokratisk samfund.

Friskolelovens § 5, stk. 2 (uafhængighedskravet)

Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode /.../.

Kravet om skolens uafhængighed indebærer, at en fri grundskole alene må styres af interessen for at drive den pågældende skole til gavn for skolens egne elever, ligesom skolens midler, herunder de offentlige tilskud, alene må anvendes til skolens eget formål – dvs. skoleformålet.

Det betyder, at skolen ikke må indgå i et fællesskab eller et samarbejde med andre, der indebærer, at andre end skolen selv i realiteten styrer eller påvirker fastlæggelsen af skolens pædagogiske linjer eller skolens forvaltning af sine midler.

Det indebærer også, at skolen ikke på anden måde må bringe sig i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold, som indebærer, at det i realiteten er andre end skolen selv, der styrer eller påvirker fastlæggelsen af skolens pædagogiske linje eller skolens forvaltning af sine midler.

Som konkrete eksempler kan nævnes, at en skole ikke må basere sin økonomi på donationer udefra i en sådan udstrækning, at skolen i sine økonomiske eller pædagogiske dispositioner kan motiveres til at lade sig styre eller påvirke af en donators udtalte eller uudtalte ønsker. En skole må heller ikke indgå lejeaftaler på vilkår, der stiller skolen så svagt i forhold til udlejer, at det går ud over skolens reelle mulighed for at fastlægge skolens pædagogiske linje eller træffe selvstændig bestemmelse om dispositionen af skolens midler.

Friskolelovens § 21, stk. 2, 1. pkt.

Undervisningsministeren kan for skoler, der ikke følger bestemmelserne i denne lov, de regler eller aftaler, jf. § 7, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, eller undervisningsministerens påbud, jf. § 24 a, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis.

Friskolelovens § 9 h, 1. pkt.

Finder undervisningsministeren på baggrund af et skærpet tilsyn, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at en skole opfylder kravene i § 1, stk. 2, 1. eller 2. pkt., kan ministeren træffe afgørelse om, at skolen ikke længere omfattes af lovens regler om frie grundskoler, og at skolen ikke kan modtage tilskud efter loven.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet kan træffe afgørelse om, at en skole ikke længere omfattes af friskolelovens regler om frie skoler og dermed ikke kan modtage tilskud efter lovens regler, hvis styrelsen på baggrund af et skærpet tilsyn finder, at skolen ikke opfylder frihed og folkestyre-kravet.

Bilag 2**Spørgsmål til initiativkredsen til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet**

1. Hvorfor og hvordan er initiativet til at starte denne skole kommet i stand?
2. Det følger af friskolelovens § 5, stk. 4, 3. pkt., at skolen skal offentliggøre oplysninger om sit værdigrundlag på hjemmesiden. Hvad forventer initiativkredsen, at skolen vil anføre om sit værdigrundlag på hjemmesiden, når skolen måtte blive en realitet?
3. Hvorledes ser skolens initiativkreds på de grundlæggende menneskerettigheder, f.eks.
 - religionsfriheden, herunder retten til at vælge, ændre og frafalde en religion og til ikke at have nogen religion,
 - menings- og ytringsfriheden og
 - forbuddet mod diskrimination, herunder pga. køn, race, etnisk eller social oprindelse og seksuel orientering?
4. Hvorledes anskuer initiativkredsen en eventuel konflikt mellem dansk lov og ret på den ene side og politiske/religiøse læresætninger på den anden side?
5. I hvilken udstrækning har medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab offentligt udtrykt tilslutning til antidemokratiske aktiviteter?
6. I hvilken udstrækning har medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab offentligt undsagt eller på anden måde modarbejdet grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder religionsfriheden, ytringsfriheden eller kønnes ligestilling?
7. Er der medlemmer af skolens initiativkreds eller kendte eller forventede fremtidige medlemmer af skolens ledelse eller lærerstab, som har eller har haft tilknytning til en fri grundskole, som ikke længere er en fri grundskole, eller som har fået påbud som følge af, at skolen ikke opfyldte frihed og folkestyre-kravet, eller som lukkede under en tilsynssag herom, uden at der blev taget stilling til kravets overholdelse? I bekræftende fald, hvilken skole?
8. Har skoleinitiativet modtaget donationer og i bekræftende fald fra hvem?
9. Hvorledes anskuer initiativkredsen kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, herunder styrke elevernes demokratiske dannelse?